



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Anexă I:

Observații și propuneri ale barourilor/avocaților privind măsurile de eficientizare a activității instanțelor în materie non-penală

În cele ce urmează este prezentată o sinteză comparativă a propunerilor CSM, a problemelor identificate și a soluțiilor propuse (ANEXA 1) precum și o lista separată a propunerilor venite din rândul avocaților/barourilor pentru eficientizarea actului de justiție și degrevarea instanțelor în materie non penală. (ANEXA 2)

ANEXA 1 - Sinteza a observațiilor și propunerilor barourilor/avocaților privind măsurile CSM de eficientizare a activității instanțelor – Tabel comparativ

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
1.	Excluderea din competența instanțelor judecătorești a cererilor necontencioase privind înscrierea, modificarea și desființarea persoanelor juridice fără scop lucrativ (asociații, fundații, syndicate, asociații de proprietari, partide	Transferul competenței către autorități administrative reduce verificarea la formalități și elimină controlul jurisdicțional efectiv asupra legalității și scopului entităților, ceea ce poate permite înființarea sau funcționarea unor structuri cu obiect sau activități contrare legii, inclusiv utilizarea formelor asociative pentru exercitarea nelegală a unor activități juridice. Administrativizarea procedurii diminuează garanțiile procesuale specifice controlului judiciar	Menținerea controlului jurisdicțional asupra procedurilor privind dobândirea, modificarea și încetarea personalității juridice, printr-un model mixt , în care: – instanța/judecătorul delegat verifică legalitatea și scopul entității; – autoritatea administrativă îndeplinește exclusiv formalitățile tehnice. Excluderea administrativizării integrale a procedurii, ca soluție incompatibilă cu garanțiile statului de drept.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
	politice) și transferul competenței către organe administrative, cu cale de atac la instanță	<p>(contradictorialitate, imparțialitate, rolul Ministerului Public, motivare, căi de atac) și creează riscuri de arbitrar și abuz, prin plasarea acordării personalității juridice exclusiv sub controlul executivului. Transformarea atribuțiilor jurisdicționale în simple operațiuni administrative poate conduce la soluții superficiale și la slăbirea protecției statului de drept.</p> <p>Transferul competenței de la instanțe (ex. Tribunalul București) către autorități administrative, precum Autoritatea Electorală Permanentă, este problematic deoarece:</p> <ul style="list-style-type: none"> – confundă funcția de control cu cea de autorizare; – afectează imparțialitatea deciziei; – reduce garanțiile procedurii civile; – poate încălca principiul separației puterilor. <p>Pe de altă parte, o simplificare procedurală ar fi acceptabilă numai dacă este însoțită de garanții juridice echivalente, prin implicarea activă a avocatului și în fazele prelabile sau alternative procesului (consultanță, verificarea legalității,</p>	<p>Eficientizarea procedurii prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> – desemnarea unui judecător specializat; – posibilitatea emiterii unui aviz/certificat de legalitate de către avocat anterior înregistrării. <p>Introducerea unor proceduri administrative asistate obligatoriu de avocat, ca filtru de legalitate și prevenție, potrivit modelelor europene:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Franța – proceduri prelabile obligatorii (art. 750-1 CPC; procedura participativă), cu rol central al avocatului și control judiciar; – Italia – negocierea asistată de avocat (<i>negoziazione assistita</i>), cu acorduri cu efect executoriu/omologabil; – Anglia & Țara Galilor – <i>pre-action protocols</i>, cu obligația clarificării pretențiilor înainte de instanță și sancțiuni pentru nerespectare. <p>Asigurarea unei căi de atac judiciare efective, rapide și accesibile, cu procedură accelerată și posibilitatea suspendării efectelor deciziei administrative.</p>

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		certificarea actelor, negociere asistată). Mutarea protecției juridice în etapa preventivă ar crește siguranța juridică, ar reduce numărul litigiilor și ar degreva instanțele, fără diminuarea drepturilor justițiabililor.	
2.	Instituirea unor măsuri cu caracter de prevenție, cum ar fi încurajarea justițiabililor de a apela la mijloace alternative de soluționare a litigiilor și instituirea altor proceduri	<p>Un număr semnificativ de litigii civile și comerciale este generat de contracte redactate fără asistență juridică, cu clauze ambigue, dezechilibre contractuale sau consimțământ viciat, care ajung ulterior în fața instanțelor sub forma acțiunilor în nulitate, reziliere sau pretenții.</p> <p>Diminuarea rolului avocatului în faza preventivă menține presiunea asupra instanțelor și mută intervenția juridică exclusiv în faza conflictuală.</p>	<p>Soluții preventive ar putea fi Instituirea unui mecanism de certificare juridică prealabilă realizată de avocat (aviz/certificat de legalitate și conformitate), care să permită autorității administrative limitarea la verificări formale.</p> <p>Recunoașterea expresă a redactării, verificării și avizării contractelor de către avocat ca instrument de prevenție juridică și măsură efectivă de degrevare a instanțelor, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> – consolidarea competenței avocatului în redactarea și analiza contractelor înainte de semnare; – încurajarea utilizării asistenței juridice în faza precontractuală; – consacarea rolului avocatului ca garant al echilibrului contractual și al validității raportului juridic.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
			Efectul este Reducerea litigiilor generate de clauze contractuale defectuoase, scăderea numărului de dosare având ca obiect nulitatea, rezilierea și pretențiile contractuale, creșterea protecției juridice a părților.
3.	Eliminarea efectului suspensiv al plângerii contravenționale		Menținerea efectului suspensiv de drept al plângerii contravenționale, ca regulă, pentru garantarea caracterului efectiv al controlului judiciar și a prezumției de nevinovăție. În subsidiar, instituirea unei proceduri urgente de suspendare, soluționată de îndată la cererea contravenientului, precum și suspendarea automată în situațiile în care executarea ar produce consecințe ireversibile asupra drepturilor sau activității acestuia. Alternativ, posibilitatea amânării sau programării executării sancțiunii într-o perioadă aleasă de contravenient. (B. Neamț – AS; B. Cluj – FM; B. Dolj – TD)
4.	Partajarea atribuțiilor de control privind exercitarea	Transferul competențelor către autoritatea administrativă reduce analiza la verificări formale și	Menținerea competenței instanței pentru toate cauzele care presupun administrarea de probe

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
	tutelei/curatelei între autoritatea tutelară și instanță și excluderea unor cereri din competența instanței	<p>nu permite administrarea unui probatoriu complex (expertize medico-legale, anchete sociale, evaluări psihologice sau alte verificări de fond), indispensabil în cauzele privind tutela și curatela.</p> <p>Această limitare poate conduce la soluții superficiale și la diminuarea garanțiilor judiciare, cu afectarea directă a protecției minorilor și a persoanelor vulnerabile, categorii care necesită cel mai înalt nivel de control jurisdicțional.</p>	<p>tehnice, expertize sau evaluări reale de fond, precum și ori de câte ori sunt implicate interesele minorilor sau ale persoanelor vulnerabile.</p> <p>Eventual, atribuțiile administrative pot viza exclusiv formalitățile, fără a substitui controlul jurisdicțional efectiv. (B. Cluj – FM; B. Dolj – TD)</p>
5.	Excluderea divorțului prin acord din competența instanțelor	<p>Măsura produce o degrevare limitată a instanțelor, întrucât cauzele în care nu există acord sau cele privind minorii rămân litigioase și continuă să fie deduse judecătii.</p> <p>Soluționarea exclusiv administrativă reduce accesul la consiliere juridică calificată și poate conduce la încheierea unor acorduri dezechilibrate sau insuficient înțelese de părți, generând ulterior litigii suplimentare privind efectele divorțului.</p> <p>Se diminuează astfel protecția efectivă a drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale ale soților și ale copiilor.</p>	<p>Instituirea asistenței sau reprezentării juridice obligatorii prin avocat în procedurile notariale sau de stare civilă, cu rol activ în consilierea părților, redactarea actelor și finalizarea procedurii.</p> <p>Alternativ, posibilitatea încheierii divorțului prin acord și în fața avocatului, în condiții reglementate, ca modalitate simplificată, dar asistată juridic. (B. Dolj – ET/TD)</p>

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		În plus, excluderea de plano a instanței ignoră situațiile în care părțile nu ajung la un acord asupra cererilor accesorii (locuința minorului, autoritatea părintească, contribuția la cheltuieli, partaj), care, potrivit art. 931 alin. (2)–(4) Cod procedură civilă, necesită soluționare jurisdicțională, ceea ce conduce la fragmentarea procedurii și la litigii ulterioare.	
6.	Standardizarea cererilor de chemare în judecată și a hotărârilor	<p>Utilizarea formularelor tipizate ignoră particularitățile fiecărei cauze și limitează posibilitatea dezvoltării unei argumentații juridice complete și adaptate situației concrete.</p> <p>Standardizarea excesivă reduce rolul apărării efective, afectează calitatea motivării hotărârilor și transformă actul de justiție într-un proces mecanic, în detrimentul individualizării soluției și al dreptului la un proces echitabil.</p> <p>Utilizarea unor formulare tipizate generalizate pentru cererile de chemare în judecată afectează rolul esențial al acestei cereri ca act procesual prin care se configurează cadrul procesual al litigiului.</p>	<p>Menținerea redactării personalizate a cererilor și a hotărârilor, cu motivare individualizată și analiză reală a fiecărei spețe.</p> <p>Respingerea tipizării generalizate a formularelor și păstrarea redactării juridice individualizate, asistate de avocat. (B. Cluj – FM; B. Dolj – TD)</p> <p>Digitalizarea poate sprijini eficiența procedurală prin depunerea cererilor în format editabil, care să faciliteze preluarea informațiilor de către instanță, fără a impune însă utilizarea unor formulare standardizate obligatorii. Tehnologia trebuie să simplifice transmiterea datelor, nu să limiteze libertatea de redactare juridică a cererii.</p>

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		<p>Cererea introductivă nu reprezintă o simplă formalitate administrativă, ci instrumentul juridic prin care se determină elemente fundamentale ale judecării – părțile, obiectul, cauza cererii, limitele investirii instanței și cadrul devolutiv al căilor de atac.</p> <p>Standardizarea excesivă riscă:</p> <ul style="list-style-type: none"> – simplificarea artificială a situațiilor juridice complexe; – omiterea unor susțineri esențiale; – limitarea dezvoltării argumentației juridice; – dificultăți în individualizarea pretențiilor și apărărilor; – afectarea calității motivării hotărârilor și a controlului judiciar ulterior. <p>Justiția nu poate fi redusă la completarea unor formulare predefinite, fără a prejudicia dreptul la apărare și caracterul efectiv al accesului la instanță.</p>	
7.	Introducerea obligației indicării adresei de e-mail și a numărului de telefon de către părți	Instituirea unei obligații generale de comunicare exclusiv electronică poate exclude sau dezavantaja persoanele fără acces la mijloace digitale ori fără	Menținerea caracterului opțional al comunicării electronice și asigurarea unor modalități alternative de comunicare (poștală sau la ghișeu) pentru persoanele care nu dispun de acces tehnologic.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
	Comunicarea cererilor și concluziilor scrise în format editabil prin e-mail	competențe tehnice adecvate, generând discriminări indirecte și restrângând accesul efectiv la justiție. Condiționarea exercitării drepturilor procesuale de utilizarea unor instrumente tehnologice poate transforma digitalizarea dintr-un instrument de eficiență într-o barieră procedurală.	Implementarea unei digitalizări asistate și flexibile, care să sprijine justițiabilii fără a condiționa accesul la procedură. (B. Cluj – FM; B. Dolj – TD)
8.	Raportarea procedurii de citare exclusiv la adresa activă din evidențele Direcției Generale pentru Evidența Persoanelor	Contravine regulilor consacrate teoretic și jurisprudențial din materia citării, conform cărora în această materie prezintă importanță domiciliu real, faptic, iar evidențele Direcției Generale pentru Evidența Persoanelor creează doar o prezumție cu privire la domiciliu.	Menținerea regulii citării la domiciliul real sau la locul unde partea poate fi efectiv găsită. Utilizarea datelor din registre exclusiv ca instrument auxiliar, nu ca unic criteriu de comunicare. Posibilitatea probării oricărui domiciliu efectiv și obligația instanței de a asigura comunicarea reală, nu formală, a actelor de procedură.
9.	Instituirea obligației depunerii înscrisurilor cu minimum 5 zile înaintea termenului de judecată	Stabilirea unui termen fix și rigid pentru depunerea înscrisurilor nu ține seama de situațiile în care obținerea documentelor depinde de autorități publice sau de terți, împrejurări aflate în afara controlului părților. Măsura dublează obligații deja reglementate de Codul de procedură civilă și poate conduce la sancțiuni procedurale disproporționate, inclusiv	Menținerea flexibilității termenelor de depunere a înscrisurilor, cu posibilitatea completării probatoriului ori de câte ori întârzierea este justificată obiectiv. Asigurarea accesului direct al avocaților la baze de date și instituții publice pentru obținerea rapidă a documentelor și regândirea procedurii de regularizare prin stabilirea unor termene realiste și efective. (B. Cluj – FM)

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		decăderi din drepturi procesuale, cu afectarea dreptului la apărare și a accesului efectiv la justiție. Termenele nerealiste din procedura de regularizare riscă să transforme exigențele formale într-un obstacol procedural.	
10.	Titlu executoriu notarial pentru creanțe reduse	Atribuirea caracterului executoriu unor creanțe prin procedură notarială, în afara controlului jurisdicțional, este incompatibilă cu exigențele de certitudine, lichiditate și exigibilitate prevăzute de art. 663 Cod procedură civilă. Mecanismul poate genera blocaje procedurale în cazul opoziției debitorului și conduce la dublarea inutilă a etapelor judiciare, prin transformarea litigiului într-o procedură contencioasă ulterioară. În loc să simplifice, soluția riscă să creeze costuri suplimentare și să sporească încărcarea instanțelor.	Menținerea și consolidarea procedurilor judiciare simplificate deja reglementate de Codul de procedură civilă pentru recuperarea creanțelor de mică valoare, cu păstrarea controlului instanței asupra caracterului cert, lichid și exigibil al creanței. (B. Cluj – FM)
11.	Transfer de atribuții către greșier/asistenți/	Extinderea atribuțiilor personalului auxiliar în detrimentul judecătorului diminuează intervenția juridică calificată în soluționarea cauzelor și poate conduce la o abordare excesiv formalistă a procedurilor.	Clarificarea strictă a atribuțiilor personalului auxiliar, cu menținerea competențelor jurisdicționale esențiale exclusiv în sarcina judecătorului. Personalul auxiliar să îndeplinească doar activități administrative sau tehnice, iar decizia finală să

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		Lipsa pregătirii și a statutului jurisdicțional al acestor categorii de personal poate afecta calitatea verificărilor și a soluțiilor adoptate, cu riscul reducerii garanțiilor procesuale și al scăderii standardului actului de justiție.	aparțină în mod exclusiv judecătorului. (Observații colective; B. Dolj – TD)
12.	Redistribuirea competenței materiale între instanțe și atribuirea în competența tribunalelor, ca instanțe de prim grad, a unor categorii de litigii soluționate în prezent de judecătorii, în vederea echilibrării volumului de activitate	Supraîncărcarea instanțelor nu este determinată în principal de existența cauzelor necontencioase, ci de deficitul structural de resurse umane și de distribuția inegală a dosarelor între instanțe. Judecătoriile suportă un volum disproporționat de cauze, în timp ce tribunalele nu valorifică pe deplin capacitatea jurisdicțională existentă. Excluderea unor proceduri din competența instanțelor nu rezolvă cauza sistemică a blocajelor, ci doar transferă formal sarcini în afara controlului jurisdicțional.	Reechilibrarea competenței materiale prin: – atribuirea unor litigii tribunalelor ca instanță de prim grad; – valorificarea plenitudinii de competență a tribunalelor; – redistribuirea rațională a resurselor umane între instanțe. Degrevarea reală trebuie realizată prin reorganizare instituțională și management al resurselor, nu prin diminuarea accesului la justiție.
13.	Lărgirea competenței judecătorilor stagiați care își desfășoară activitatea de stagiatură în instanțe,	Extinderea competenței judecătorilor stagiați asupra unor cauze cu grad sporit de complexitate poate afecta calitatea actului de justiție, în contextul experienței profesionale limitate specifice perioadei de formare.	Limitarea competenței judecătorilor stagiați la cauze simple, cu complexitate redusă, compatibile cu etapa de formare profesională. Instituirea unui sistem obligatoriu de mentorat și supervizare din partea judecătorilor cu experiență,

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		Există riscul pronunțării unor soluții insuficient fundamentate, al creșterii erorilor judiciare și al afectării drepturilor procesuale ale părților, în special în cauze cu impact juridic sau patrimonial semnificativ.	precum și asigurarea unei profesionalizări graduale, prin extinderea progresivă a atribuțiilor. (B. Buc. – G&A)
14.	Modificarea competenței teritoriale exclusive a Curții de Apel București în materia contenciosului administrativ și fiscal (concurență, ANRE, CNSAS etc.)	Concentrarea competenței teritoriale la o singură instanță restrânge accesul efectiv la justiție, prin creșterea costurilor de deplasare, a duratei procedurilor și a sarcinilor administrative pentru justițiabili și avocați. Centralizarea excesivă generează supraîncărcarea instanței competente și poate conduce la întâzieri semnificative în soluționarea cauzelor, producând un efect contrar celui urmărit, respectiv amplificarea blocajelor judiciare. Măsura reduce proximitatea justiției și afectează echilibrul distribuției sarcinii între instanțe.	Menținerea competenței teritoriale distribuite, pentru a asigura accesul efectiv și proximitatea justiției față de justițiabili. Eventual, instituirea unei specializări regionale a instanțelor, fără crearea unui monopol jurisdicțional la nivelul unei singure curți de apel.
15.	Automatizarea redactării minutei/hotărârii (IA)	Utilizarea unor sisteme de inteligență artificială pentru redactarea actelor jurisdicționale într-un stadiu tehnologic insuficient matur poate genera	Implementarea graduală și experimentală a instrumentelor digitale, exclusiv ca suport tehnic pentru activitatea judecătorului, cu testare prealabilă și monitorizare continuă.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		erori de fapt sau de drept și poate conduce la validarea formală a unor soluții insuficient analizate. Automatizarea excesivă riscă să afecteze calitatea motivării, individualizarea soluțiilor și responsabilitatea decizională, elemente esențiale ale actului de justiție și ale dreptului la un proces echitabil.	Menținerea controlului uman deplin asupra redactării, validării și motivării hotărârilor, fără posibilitatea adoptării unor decizii automatizate. (B. Harghita – KPM; B. Dolj – TD)
16.	Taxe judiciare de timbru crescute	Majorarea taxelor judiciare de timbru, în absența unor măsuri compensatorii, poate descuraja apelarea la asistență juridică calificată și poate determina formularea unor cereri insuficient fundamentate juridic. Această situație riscă să conducă la creșterea numărului de acte procedurale defectuoase, la prelungirea proceselor și, implicit, la o încărcare suplimentară a instanțelor, contrar obiectivului de eficientizare a actului de justiție.	Instituirea unor stimulente financiare pentru reprezentarea juridică calificată, inclusiv prin reducerea procentuală a taxei judiciare de timbru în situațiile în care cererea este formulată și susținută prin avocat, în vederea creșterii calității actului de justiție și a eficienței procedurale. (B. Dolj – ET)
17.	Administrativizarea generală a procedurilor	Extinderea soluționării administrative a procedurilor juridice reduce accesul cetățeanului la consiliere juridică independentă și transformă analiza legalității într-o verificare predominant formală, realizată de	Integrarea avocatului ca garant al legalității în procedurile prealabile sau administrative, prin atribuții specifice de administrare a probelor, negociere, conciliere, mediere și consultanță juridică rezervată,

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		<p>personal administrativ, fără garanțiile specifice controlului jurisdicțional.</p> <p>Această abordare poate conduce la soluții insuficient fundamentate, la protecția inadecvată a drepturilor și intereselor părților și la creșterea litigiozității ulterioare, prin contestarea actelor administrative emise.</p> <p>Marginalizarea rolului avocatului afectează echilibrul procesual și calitatea actului de justiție.</p>	<p>astfel încât simplificarea procedurală să nu se traducă prin diminuarea protecției juridice a cetățeanului.</p> <p>Definirea clară și limitativă a procedurilor de soluționare alternativă a litigiilor (ADR), menținerea caracterului strict voluntar al acestora și interzicerea transformării lor într-o etapă obligatorie sau într-o condiționare indirectă a accesului la instanță.</p> <p>Instituirea unor stimulente financiare previzibile pentru utilizarea mecanismelor amiabile, inclusiv restituirea parțială a taxei judiciare de timbru, reglementată prin criterii obiective, proceduri clare și termene scurte de soluționare.</p> <p>Crearea unor mecanisme de certificare sau avizare juridică realizate de avocat (audit juridic preventiv, certificat de conformitate/legalitate), cu rol de prevenire a litigiilor și de degrevare reală a administrației și a instanțelor.</p> <p>Menținerea controlului jurisdicțional efectiv asupra tuturor actelor administrative cu impact asupra drepturilor și intereselor persoanelor. (B. Buc. – MC; B. Dolj – TD/ET)</p>

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
18.	Stimularea soluționării cauzelor prin mijloace alternative de soluționare a litigiilor (mediere/conciliere), inclusiv prin facilități financiare (ex. restituirea taxei judiciare de timbru) și încurajarea etapelor prealabile sesizării instanței.	<p>Formularea generală și lipsa unor garanții procedurale clare pot transforma mecanismele alternative într-o presiune indirectă asupra părților de a evita instanța, afectând caracterul voluntar al accesului la justiție.</p> <p>Negocierile neasistate juridic pot crea dezechilibre între părți, în special în raporturile asimetrice (profesionist–consumator, autoritate–cetățean), cu riscul încheierii unor acorduri dezavantajoase sau insuficient înțelese.</p> <p>Lipsa unor criterii clare privind facilitățile financiare și efectele juridice ale procedurilor ADR generează impredictibilitate și practici neunitare, afectând securitatea juridică.</p>	<p>Menținerea caracterului strict voluntar al procedurilor ADR, fără condiționarea directă sau indirectă a accesului la instanță.</p> <p>Instituționalizarea concilierii asistate de avocat, ca garanție a echilibrului procesual și a protecției efective a drepturilor părților, inclusiv prin posibilitatea stabilirii unui prag valoric sub care concilierea asistată să fie etapă prioritară.</p> <p>Definirea clară și limitativă a formelor de ADR recunoscute de lege, precum și stabilirea expresă a condițiilor, procentului și termenelor pentru restituirea taxei judiciare de timbru.</p> <p>Recunoașterea rolului avocatului ca facilitator și garant al legalității acordurilor amiabile, în scopul prevenirii litigiilor și al degrevării reale a instanțelor. (B. Cluj – FM; B. Dolj – TD/ET)</p>
19.	Administrarea probelor prin avocați (art. 366 CPC)	Deși reglementată de Codul de procedură civilă, administrarea probelor prin avocați este insuficient utilizată în practică, din lipsa unei prioritizări procedurale și a unor mecanisme instituționale clare de valorificare a acesteia.	Operaționalizarea efectivă și prioritizarea procedurii prevăzute de art. 366 CPC, prin încurajarea administrării probelor de către avocați ca regulă, nu ca excepție, în cauzele compatibile cu acest mecanism.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

	Propunere CSM / măsură vizată	Probleme / riscuri semnalate de avocați	Soluții / contrapropuneri formulate
		<p>Neutilizarea acestui instrument menține o încărcare excesivă a instanțelor cu activități preponderent tehnice sau organizatorice (audierea martorilor, administrarea înscrisurilor, constatări factuale), care nu presupun intervenția directă a judecătorului.</p> <p>În lipsa implicării active a avocatului în gestionarea probatoriului, procedurile se prelungesc inutil, iar rolul avocatului rămâne limitat la o funcție reactivă, nu preventivă și organizatorică, ceea ce afectează eficiența procesului și calitatea actului de justiție.</p>	<p>Recunoașterea avocatului ca „manager al probatoriului”, cu atribuții extinse în organizarea și administrarea probelor (audierea martorilor, consemnarea declarațiilor, efectuarea constatărilor, întocmirea proceselor-verbale și certificarea înscrisurilor), actele astfel realizate urmând să beneficieze de forță probantă și prezumție de autenticitate.</p> <p>Stabilirea unor proceduri simplificate de validare de către instanță a probelor administrate prin avocat, în vederea reducerii termenelor de judecată și a degrevării reale a activității judiciare.</p> <p>Instituirea unor stimulente procedurale și financiare pentru utilizarea acestui mecanism, precum și formarea profesională specifică a avocaților, astfel încât administrarea probelor să devină un instrument structural de eficientizare a justiției, nu o dispoziție formală. (B. București și B. Dolj)</p>

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Anexa 2 – Propuneri formulate exclusiv de avocați pentru eficientizarea justiției și consolidarea rolului profesiei (nu contrapropuneri la CSM)

Nr. crt.	Propunere	Argumente
1	Introducerea unor termene procedurale imperative și pentru judecători (Baroul Cluj)	Eficientizarea reală nu poate viza exclusiv părțile. Întârzierile sunt frecvent generate de instanțe (pronunțări și motivări amânate, termene nejustificate). Stabilirea unor termene clare și pentru judecători asigură celeritate, previzibilitate și responsabilitate instituțională.
2	Acces direct al avocaților la baze de date și registre publice pentru obținerea înscrisurilor (Baroul Cluj; Baroul Timiș)	Elimină amânările cauzate de obținerea documentelor prin intermediari, accelerează administrarea probelor și scurtează durata proceselor. Degrevează instanțele de solicitări repetate către autorități.
3	Recunoașterea de drept a calității de mediator/conciliator pentru avocați, fără autorizări suplimentare (Baroul Cluj)	Avocatul are deja formare juridică și competențe de negociere. Integrarea sa directă în mecanismele amiabile stimulează soluționarea alternativă a litigiilor și reduce volumul cauzelor ajunse în instanță.
4	Reducerea taxelor judiciare de timbru pentru cereri formulate prin avocat (Baroul Dolj)	Actele redactate profesionist sunt mai clare și complete, reduc incidentele procedurale și erorile, ceea ce crește eficiența activității instanțelor și scade durata proceselor.
5	Asistență/reprezentare juridică obligatorie în proceduri administrative sau notariale cu impact major (divorț, curatelă, dizolvări, măsuri patrimoniale colective) (Baroul Dolj; Baroul București)	Protejează consimțământul informat al părților, previne acorduri dezechilibrate și litigii ulterioare. Mutarea procedurilor în afara instanței trebuie dublată de consiliere juridică independentă, nu de dezintermediere juridică.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Nr. crt.	Propunere	Argumente
6	Administrarea probelor prin avocați ca procedură prioritară (operaționalizarea art. 366 CPC) (Baroul Dolj; susținut și în materialele CSM ca oportunitate)	Transferă activități probatorii tehnice (audiere martori, constatări, procese-verbale, centralizare înscrise) către avocați, degrevând instanțele și reducând termenele de judecată. Judecătorul se concentrează pe soluționarea fondului.
7	Extinderea atribuțiilor avocatului în probatoriu: declarații consemnate, constatări factuale, procese-verbale cu forță probantă, expertize private (Baroul Dolj)	Crește eficiența și autoritatea probelor administrate extrajudiciar, reduce formalismul și birocrăția judiciară și permite soluționarea mai rapidă a cauzelor.
8	Clarificarea și consolidarea consultanței juridice ca activitate rezervată exclusiv avocaților prin modificarea Legii nr. 51/1995 (Baroul Dolj; Baroul București)	Protejează justițiabilii prin garanții profesionale (independență, confidențialitate, răspundere, asigurare profesională) și previne exercitarea nelegală a serviciilor juridice de către entități fără control etic. Contribuie la prevenția litigiilor.
9	Certificat de conformitate/legalitate juridică emis de avocat pentru documentații depuse la autorități/registre (Baroul București; Baroul Dolj)	Avocatul verifică legalitatea și își asumă răspunderea profesională, iar autoritatea efectuează doar control formal. Rezultă proceduri mai rapide, mai puține nulități și mai puține litigii.
10	Instituționalizarea negocierii/concilierii asistate de avocat ca etapă prealabilă sau prioritară pentru litigii patrimoniale sub un anumit prag (Baroul București; Baroul Dolj)	Previne conflictele înainte de a ajunge în instanță, asigură echilibrul între părți și legalitatea acordurilor. Modele comparabile funcționează în Italia, Franța și UK. Reduce costurile și volumul cauzelor.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Nr. crt.	Propunere	Argumente
11	Audit juridic preventiv pentru societăți și entități economice realizat de avocați (Baroul Dolj)	Identificarea riscurilor legale înainte de apariția conflictelor mută accentul de la litigiu la prevenție, crește conformitatea și scade numărul cauzelor deduse judecătii.
12	Dreptul avocatului de a primi gratuit informații și copii de pe documente de la instituții publice în exercitarea mandatului profesional (Baroul Timiș)	Reduce costurile și durata procedurilor pentru justițiabili și crește eficiența pregătirii dosarelor.
13	Implementarea unor instrumente digitale/AI exclusiv pentru verificări tehnice și prevenirea erorilor materiale, nu pentru decizii jurisdicționale (Baroul București; Baroul Harghita)	Tehnologia trebuie să sprijine activitatea juridică, nu să o substituie. Reduce disfuncționalitățile administrative, menținând controlul uman asupra analizei juridice.
14	Măsuri instituționale pentru protejarea independenței și prestigiului profesional al avocatului în raport cu controale/ingerințe administrative (Baroul București)	Independența avocatului este condiție esențială a dreptului la apărare și a încrederii publice în justiție; protecția statutului profesional garantează protecția cetățeanului.
15	Reglementarea actului sub semnătură privată contrasemnat de avocat, cu forță probantă sporită (model Franța/Belgia) (Baroul București)	Crește securitatea juridică a convențiilor, reduce litigii privind autenticitatea/consimțământul și oferă un instrument intermediar între înscrisul simplu și actul autentic.
16	Introducerea mecanismelor de fiducie/escrow administrate de avocați pentru tranzacții patrimoniale (Baroul București)	Asigură protecția părților și a fondurilor în tranzacții, reduce riscul de fraude și litigii post-contractuale, degrevând instanțele.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Nr. crt.	Propunere	Argumente
17	Instituirea unei proceduri alternative de acces în magistratură prin recrutarea judecătorilor din rândul avocaților cu experiență profesională solidă, pe bază de interviu și probă practică, cu avizul barourilor, ca mecanism complementar formării prin INM. (B. Buc)	Deficitul de judecători și încărcarea excesivă a instanțelor nu pot fi remediate exclusiv prin măsuri procedurale. Experiența profesională acumulată în avocatură permite integrarea rapidă a unor magistrați cu maturitate juridică, practică judiciară reală și capacitate de gestionare eficientă a dosarelor, contribuind direct la reducerea duratei proceselor.
18	Limitarea accesului în magistratură exclusiv la juriști cu o experiență profesională semnificativă, de minimum 15 ani ca avocat, în vederea asigurării unui nivel ridicat de competență și stabilitate profesională.(B. Cluj)	Judecata presupune nu doar cunoașterea normelor, ci și capacitatea de a evalua situații complexe, conduite procesuale și strategii juridice. O experiență îndelungată în avocatură asigură formarea unei gândiri juridice mature și reduce riscul unor soluții formale sau neancorate în realitatea practică.
19	Organizarea instanțelor pe complete strict specializate (dreptul familiei, proprietate și funciar, contracte, litigii comerciale etc.), cu limitarea transferurilor între secții fără o pregătire reală și verificabilă în materia respectivă.(B. Cluj)	Specializarea reală conduce la soluții mai rapide, mai coerente și mai previzibile. Lipsa specializării generează întârzieri, amânări nejustificate și hotărâri incoerente, cu impact direct asupra duratei proceselor și încrederii justițiabililor în actul de justiție.
20	Alocarea unui aparat de lucru efectiv pentru fiecare judecător sau complet, format din 3-4 persoane (grefieri, personal auxiliar, personal de documentare legislativă și jurisprudențială), cu atribuții clar delimitate.	Eficiența judecătorului este direct legată de suportul administrativ și tehnic. Lipsa unui aparat de lucru adecvat conduce la suprasolicitare, întârzieri în redactarea hotărârilor și gestionarea defectuoasă a dosarelor.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Nr. crt.	Propunere	Argumente
21	Reorganizarea volumului de activitate pe complet astfel încât termenele de judecată să poată fi acordate la intervale de 3–4 săptămâni, cu limitarea numărului de cauze pe ședință. (B. Cluj)	Termenele foarte îndepărtate nu sunt rezultatul procedurilor, ci al supraîncărcării completelor. O planificare realistă permite desfășurarea concentrată a procesului și reduce durata totală a litigiilor.
22	Reglementarea strictă a amânărilor de pronunțare, cu limitarea acestora la situații excepționale, justificate obiectiv. (B. Cluj)	Amânările repetate de pronunțare reprezintă una dintre principalele cauze ale întârzierii soluționării cauzelor și afectează grav previzibilitatea actului de justiție.
23	Stabilirea unor sancțiuni administrative și/sau disciplinare pentru nerespectarea termenelor legale de motivare a hotărârilor judecătorești. (B. Cluj)	Termenele imperative lipsite de consecințe juridice reale rămân formale. Lipsa motivării în termen afectează dreptul la un proces echitabil și generează blocaje în exercitarea căilor de atac.
24	Revizuirea sistemului de raportare statistică privind durata proceselor, astfel încât acesta să reflecte durata reală de soluționare a cauzelor, inclusiv perioada de redactare a hotărârilor. (B. Cluj)	Statisticile care exclud durata motivării creează o imagine artificială a eficienței instanțelor și împiedică adoptarea unor soluții reale pentru degrevarea sistemului judiciar.
25	Modificarea Codului de procedură civilă prin abrogarea dispozițiilor care permit pronunțarea soluției fără motivare și instituirea regulii pronunțării unei hotărâri motivate odată cu soluția. (B Bucuresti)	Separarea pronunțării de motivare generează întârzieri structurale, insecuritate juridică și blocaje procedurale. Pronunțarea unei hotărâri motivate asigură transparență, eficiență și respectarea dreptului la un proces echitabil.

Palatul de Justiție, București, Sector 5, Splaiul Independenței nr. 5, Cod poștal 050091

Tel: (+4) 021/316-0739; 316-0740; 313-4875; Fax: (+4) 021/313-4880;

E-mail: unbr@unbr.ro; Website: www.unbr.ro